

СТАН І ПЕРСПЕКТИВИ СУЧАСНИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ

асист. **Рожкова Є.Ю.**, студент гр. Е-31 Ус **Я.О.**

Економічна інтеграція – це процес зближення національних економік шляхом утворення єдиного економічного простору для вільного переміщення товарів, послуг, капіталів, робочої сили через національні кордони [1]. До інтеграції в сучасну міжнародну економічну систему Україну спонукають переваги міжнародного поділу праці, потреба подолати штучну відокремленість нашої держави від світового господарства, нерозвинені товарно-грошові відносини і національні ринки товарів, послуг, праці та капіталу, а також розвиток інтеграційних, глобалізаційних процесів у сучасному світі.

Україна має досить великий потенціал кваліфікованих і освічених трудових ресурсів, географічний, транспортний та ресурсний пріоритети, дешеву робочу силу, базові підвалини розвитку промисловості, що є чинниками успішної інтеграції в систему міжнародних економічних відносин. Проте місце України в світовій економіці й у міжнародних економічних відносинах поки ще не відповідає її можливостям і сподіванням.

Сьогодні Україна спроможна будувати свої зовнішньоекономічні відносини на взаємовигідних умовах. Актуальним є здійснення переговорів з метою визначення статусу України як країни, що розвивається, та вироблення її власної чіткої позиції у Міжнародному валютному фонді, Світовому банку реконструкції та розвитку, Генеральній угоді по торгівлі й тарифах та Міжнародній організації праці, адже ці чотири організації є ключовими в міжнародному фінансовому, торговельному і соціальному регулюванні. Ефективна участь в них збільшить можливості України щодо залучення іноземного капіталу, фінансових ресурсів, отримання певних торговельних пільг, збереження тарифних засобів захисту національної індустрії та сільського господарства тощо.

Один із найважливіших показників розвитку економіки – ВВП показує, що у 2011 р. ВВП становив 1302,1 млрд. грн., у 2012 р. – 1411,2 млрд. грн., у 2013 р. – 1459,9 млрд. грн.[2]. Характеризуючи ці показники, ми бачимо темпи зростання, які дають підстави очікувати на здобуття гідного місця у світовій економіці.

Стратегічний напрям економічної інтеграції України передбачає встановлення і поглиблення прямих контактів між державами – членами Європейського Союзу, Російською Федерацією, країнами Співдружності Незалежних Держав. Україна має загальну границю, а з Туреччиною і Грузією – морську в акваторії Чорного моря, наша країна явно недооцінила потенційні можливості цих країн у розширенні торгово-економічних відносин, у зміцненні своєї економіки. Відновлення раніше існуючих економічних зв'язків і їх значне розширення країн є для України об'єктивною необхідністю. Через простір цього ринку Україна може просувати свої товари на інші ринки.

Україна повинна враховувати інтеграційні процеси в країнах Азії, АТР. Там набирає силу таке об'єднання держав у загальний ринок, як АРЕС, де проживає близько 40% населення земної кулі, виробляється більш 50% ВВП світу. Україна на цьому ринку робить тільки перші кроки. Щоб затвердитися на цьому ринку, потрібно постійно стимулювати торгівлю з країнами АТР.

У зв'язку з прагненням вирішити проблеми соціально-економічного розвитку, Україна почала створювала спеціальні економічні зони (СЕЗ) окремих регіонів, які передбачають: по-перше, прискорений розвиток визначеної території або виробництв і галузей; по-друге, розвиток таких СЕЗ дозволяє уникнути кризових процесів у національній економіці, поліпшити інвестиційний клімат регіонів.

Але формуючи інтеграційну стратегію і тактику, необхідно враховувати особливості України як потенційної учасниці міжнародних економічних групвань, а саме: нерозвиненість ринкових відносин, необхідність здобуття справжнього суверенітету,

інерція погіршення економічного стану, запас соціальної витримки населення, який погіршується. Включення України до будь-яких інтеграційних угруповань у такому стані, без чіткого бачення перспектив структурної реорганізації, може призвести не лише до консервації, а й до посилення негативних тенденцій у всіх галузях національної економіки. І навпаки, участь України в інтеграційних процесах за умов цілеспрямованої внутрішньої структурної політики дасть змогу ефективніше й швидше виправити деформовану економіку.

Для досягнення цієї мети, потрібно проводити зважену, ефективну економічну політику, в тому числі в зовнішньоекономічній сфері. Ця політика передбачає такі основні напрями: створення системи міждержавних органів, що регулюють економічні зв'язки; створення зон вільної торгівлі, митних союзів, загальних ринків; міждержавне втручання в макроекономічні процеси, пов'язані з темпами зростання, структурою й розміщенням виробництва, розвитком науки і техніки, з валютно-фінансовим становищем; використання широкої гами зв'язків і угод на макrorівні; системна інтеграція в світове господарство із забезпеченням реальної міжнародної конкурентоспроможності [3].

1. Міжнародна економіка: підруч. Для студ. вищ. навч. закл. / [Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г. та ін.]; За ред. Ю.Г. Козака, Д.Г. Лук'яненко, Ю.В. Макогона [3-є вид.] – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 560 с.

2. Соціально-економічний розвиток України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.

3. Картунов О. Західні теорії економічної та політичної інтеграції: спроби стислого аналізу / Картунов О., Лаптев С. // Зовнішня торгівля. – 1999. – №3-4. – С. 143.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О.Ф., м. Суми, 6-8 травня 2014 р.: у 2-х т. / За заг. ред.: О.В. Прокопенко, О.В. Люльова. - Суми : СумДУ, 2014. - Т.2. - С. 119-120.